

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม		
1	ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูวิชาการและครูแนะแนว มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนของนักเรียนเรียนร่วม	19
2	ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านละสาธารณสุขให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเพื่อช่วยให้พัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมดีขึ้น	5
3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและช่วยเหลือฟื้นฟูแก่นักเรียนพิการให้สามารถเข้าเรียนโรงเรียนเรียนร่วม	3
3. ด้านสิ่งแวดล้อม		
1	โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมปกติทั่วไป เนื่องจากนักเรียนเรียนร่วมมีจำนวนน้อย นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ อาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วมใช้ร่วมกันและใช้ห้องเรียนสำหรับจัดกิจกรรม	14
2	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องกิจกรรมนันทนาการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (หนึ่งเครื่อง) อาคารพลศึกษาและบริเวณโรงเรียนร่มรื่น มีเก้าอี้สำหรับนั่งไต่ต้นไม้เพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งโรงเรียนตามศักยภาพของโรงเรียนที่ก่อตั้งมานาน	8
3	ห้องเรียนสำหรับจัดกิจกรรม โรงเรียนไม่ต้องปรับสภาพแวดล้อมเพราะอาคารสถานที่สามารถรองรับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง	5

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่	สภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
4. ด้านงบประมาณ		
1	งบประมาณที่โรงเรียนได้รับเป็นงบประมาณปกติ ไม่ใช่การจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนร่วม	16
2	โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณในรูปของพัสดุ ซึ่งต้องผ่านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วม	11

จากตารางที่ 14 แสดงถึงสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ของผู้บริหารโรงเรียน เรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ผลปรากฏดังนี้

1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ก. การจัดการเรียนการสอนจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ โดยเรียนร่วมแบบเต็มเวลา แต่การทำกิจกรรมจะดูความสามารถของนักเรียน เนื่องจากความพิการของนักเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติหรือเป็นกิจกรรมที่ยากไม่เหมาะสมกับสภาพทางสรีระของนักเรียน จะแยกสอน โดยให้ครูผู้สอนยึดหยุ่นตามความเหมาะสม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนเหมือนเด็กปกติทั่วไป แต่จะยึดหยุ่นเกณฑ์การประเมินในบางรายกรณี ประกอบกับโรงเรียนมีนักเรียนเรียนร่วมจำนวนน้อยและความบกพร่องไม่รุนแรง พฤติกรรมไม่แตกต่างจากเด็กทั่วไป มอบให้ครูประจำวิชาสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนเรียนร่วมทุกคนในโรงเรียน

ข. การประเมินผล โรงเรียนใช้การประเมินผลแบบเดียวกับนักเรียนทั่วไปแต่จะประเมินตามพัฒนาการและสภาพจริงของนักเรียนเรียนร่วม โดยครูประจำวิชาปรับลดเกณฑ์การประเมิน

ตามสภาพ มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนใช้แบบวัดผลการเรียนของนักเรียนเป็นการเฉพาะ โดยยึดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และปรับเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ก. การจัดแนะแนว โรงเรียนจัดการประชุมโดยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและนักเรียน เรียนร่วมให้ยอมรับสภาพความเป็นจริง ทำความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้ยอมรับความสามารถมากกว่าความบกพร่อง ชี้แจงแนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคมและจัดเวลาเพื่อการแนะแนวแก่นักเรียนเรียนร่วม ให้คำปรึกษา แก้ปัญหาและช่วยเหลือตามความจำเป็น มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนจัดการแนะแนวและให้การดูแลนักเรียนเรียนร่วมเป็นพิเศษ โดยครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาที่ผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมเพื่อเป็นการให้กำลังใจ และสร้างแรงกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของตนเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

2) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหาร ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูเสริมวิชาการและครูแนะแนว มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนของนักเรียนเรียนร่วม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้องและสาธารณชนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเพื่อช่วยให้พัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมดีขึ้น

3) ด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมปกติทั่วไป เนื่องจากนักเรียนเรียนร่วมมีจำนวนน้อย นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ อาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วมใช้ร่วมกันและใช้ห้องเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องกิจกรรมนันทนาการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อาคารพลศึกษาและบริเวณโรงเรียนร่มรื่น มีเก้าอี้สำหรับนั่งได้ต้นไม้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนทั้งโรงเรียนตามศักยภาพของโรงเรียนที่ก่อตั้งมานาน

4) ด้านงบประมาณ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา งบประมาณที่โรงเรียนได้รับเป็นงบประมาณปกติ ไม่ใช่การจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนร่วม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณในรูปของพัสดุ ซึ่งต้องผ่านจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วม

ตารางที่ 15 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านงบประมาณ ของผู้บริหาร โรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล

ลำดับที่	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
1	ทางโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมากและเน้นที่นักเรียนปกติ ทำให้นักเรียนเรียนร่วมได้รับการดูแลค่อนข้างน้อย	7
2	ขณะที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้เน้นให้นักเรียนเรียนร่วมและนักเรียนปกติ ตระหนักว่าต้องเรียนรู้ทักษะวิชาการและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยที่นักเรียนเรียนร่วมสามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพไม่ต้องเป็นภาระของผู้ใด	6
3	นักเรียนจะเรียนช้ากว่านักเรียนปกติ ต้องสอนเสริมให้นักเรียนซึ่งเวลาที่ใช้ในการสอนเสริมมีน้อย นักเรียนบางกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ บางครั้งนักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง	5
4	ภาระงานของครูมีมากเนื่องจากมีนักเรียนเรียนร่วมหลายประเภท ครูต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและต้องจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลแต่อุปกรณ์มีจำกัด	5
5	ผู้ปกครองหรือครอบครัวบางคนไม่เข้าใจความต้องการของนักเรียนและไม่ยอมรับว่าลูกเองเป็นนักเรียนร่วม โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และมีปัญหาทางการเรียนรู้	4
	ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	
1	ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเรียนร่วม ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิและ โอกาสของนักเรียนเรียนร่วมที่พึงจะได้รับตามกฎหมาย	11

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
2	ครูผู้สอนมักทำตามนโยบาย ตามกระแส ขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงของการเรียนร่วม ต้องมีการกำกับติดตามประเมินผล	5
3	ครูเข้าใจว่านักเรียนควรเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เพราะมีความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์มากกว่า	4
4	การยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องกับผู้พิการทุกคนและการยอมรับว่าตัวเองเป็นผู้พิการผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียน	4
5	ครูผู้สอนไม่ทราบความบกพร่อง หรือความพิการของนักเรียนชัดเจน ขาดการอบรมเรื่องการจัดการเรียนร่วมวัดความสามารถร่วมกับนักเรียนปกติ	3
ด้านสิ่งแวดล้อม		
1	โรงเรียนขาดความพร้อมของอาคารเรียน ห้องเรียน สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำส้วม ทางลาดภายใน ภายนอกอาคาร ทางเชื่อม อุปกรณ์ต่าง ๆ ห้องเสริมวิชาการ และบริการอื่นๆทางการศึกษา ที่เหมาะสมกับประเภทความบกพร่องของนักเรียน	11
2	โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีห้องแบบเดินเรียนทำให้เอื้อต่อนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	9
3	อาคารเรียนที่มีอยู่เดิม ออกแบบไม่ได้คำนึงถึงนักเรียนร่วม ต่อมาภายหลังเมื่อมีนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้ามาเรียนร่วมปัญหาจึงตามมา	5
4	สภาพของอาคารเรียนและอาคารประกอบเหมือนกับโรงเรียนทั่วไป ที่ทำการก่อสร้างให้นักเรียนปกติ ส่วนนักเรียนพิการต้องเรียนที่โรงเรียนเฉพาะทาง ทั้งระดับนโยบายและการออกจิงมิได้เตรียมการสำหรับการเรียนร่วมเช่นปัจจุบัน	2

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
ด้านงบประมาณ		
1	เนื่องจากโรงเรียนมีนักเรียนที่มีความบกพร่องไม่รุนแรง จึงไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ	8
2	การขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์สำหรับนักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะ	6
3	ขาดอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักเรียนเรียนร่วมที่โรงเรียนมีอยู่	5
4	รัฐไม่จัดสรรงบประมาณเป็นตัวแทนให้กับโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม	4
5	งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเป็นเรื่องของอุปถัมภ์ทางการศึกษา ซึ่งให้โดยตรงแก่เด็กหรือครูผู้สอนเสริม มิให้กับทางโรงเรียน	4

จากตารางที่ 15 แสดงถึง ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ของผู้บริหาร โรงเรียนร่วมใน จังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ผลปรากฏดังนี้

1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมากเน้นที่นักเรียนปกติทำให้นักเรียนพิการได้รับการดูแลค่อนข้างน้อย มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ ขณะที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ได้เน้นให้นักเรียนเรียนร่วมและนักเรียนปกติตระหนักว่าต้องเรียนรู้ทักษะวิชาการและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยที่นักเรียนเรียนร่วม สามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพไม่ต้องเป็นภาระของผู้ใด

2) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วม ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง

สิทธิและโอกาสของนักเรียนที่พึงจะได้รับตามกฎหมาย มีความถี่มากที่สุดรองลงมาคือ ครูผู้สอน มักทำค่านโยบาย ตามกระแส ขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงของการจัดการเรียนร่วม ต้องมีการ กำกับติดตามประเมินผล

3) ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมขาดความพร้อมของอาคารเรียนห้องเรียน สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ทางลาดภายใน ภายในนอกอาคารทางเชื่อม อุปกรณ์ ต่าง ๆ ห้องเสริมวิชาการ และบริการการอื่น ๆ ทางการศึกษาที่เหมาะสมกับประเภทความ บกพร่องของนักเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีห้องเรียนแบบเดินเรียนทำให้ไม่เอื้อต่อ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

4) ด้านงบประมาณ โรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีนักเรียนที่มีความบกพร่องไม่รุนแรงจึง ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์สำหรับนักเรียนเรียนร่วมโดยเฉพาะ

ตารางที่ 16 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ของผู้บริหารโรงเรียน จัดการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1	โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนตามกลุ่มสาระบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกคน ให้มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม	8
2	ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและ โรงเรียนควรมีผู้รับผิดชอบ การเรียนร่วม โดยตรงและมีค่าตอบแทนเล็กๆ น้อยๆ เพื่อเป็นขวัญและ กำลังใจ	6
3	สถานศึกษาที่รับนักเรียนร่วมต้องพิจารณาถึงความพร้อมของโรงเรียนว่า เมื่อรับเรียนเข้ามาแล้ว สามารถจัดการเรียนการสอนได้หรือไม่และ นักเรียนเรียน ได้อย่างมีความสุข	4

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
4	โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมโดยร่วมวางแผนและเสนอแนวคิดกับครูผู้สอน	3
5	โรงเรียนควรจัดสอนเสริมหรือเพิ่มเติมให้นักเรียน การวัดผลประเมินผลของนักเรียนเรียนร่วมให้ประเมินผลตามสภาพจริง	2
6	ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนต้องพิจารณาให้ครูผู้สอนลดจำนวนคาบสอนลงตามสัดส่วนเพื่อให้ครูมีเวลานักเรียนเรียนร่วมอย่างจริงจัง	2
7	กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนต้องเป็นกิจกรรมที่ง่ายกว่าเด็กปกติกระตุ้นให้มีส่วนร่วม ในการเรียนการสอนและเพื่อพัฒนางานที่จะให้มุ่งผลสัมฤทธิ์สู่นักเรียนที่เรียน	2
ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม		
1	โรงเรียนและหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดการอบรมให้ความรู้พื้นฐานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมทุกระดับ เกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรม การจัดทำแผนการจัดศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคล	7
2	บุคลากรในสถานศึกษาทั้งหมดจะต้องรับการอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจกับเด็กเรียนได้ถูกทางและตรงจุดมากกว่าในปัจจุบัน	6
3	ครูควรผ่านการอบรมเรื่องการจัดการเรียนร่วม สามารถปรับแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเอื้อกับสภาพนักเรียนร่วมและที่สำคัญต้องมีความรัก ความเมตตา สนใจเด็ก มีสุขภาพจิตดี ให้ความในการสอนเสริมแก่นักเรียน	4
4	ครูผู้สอนต้องทราบประเภทความพิการของนักเรียนและควรจัดหาครูการศึกษาพิเศษตามความจำเป็นของโรงเรียน	3
5	โรงเรียนควรสร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมส่งเสริมความรู้ ความสามารถของนักเรียน	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
6	โรงเรียนควรมีครูช่วยสอน อาจเป็นนักเรียนรุ่นพี่ที่มีความบกพร่องด้าน ด้านหนึ่งซึ่งจบการศึกษาไปแล้วและประสบความสำเร็จในการประกอบ อาชีพที่โรงเรียนเชิญมาตามความเหมาะสม	2
7	กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอบรมสัมมนาหรือบรรจุเป็นหลักสูตร ให้นักศึกษาได้ศึกษาอย่างต่อเนื่องก่อนที่จะออกมาปฏิบัติหน้าที่เป็นครู ในสถานศึกษาสำหรับครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้วควรได้รับอบรมทุกคน ไม่ใช่เฉพาะครูผู้รับผิดชอบ	2
8	ทุกจังหวัดมีศูนย์การศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบดังนั้นควรมีการออกเยี่ยมชม และให้ขวัญกำลังใจบ้างเพื่อได้สัมผัสจริง ๆ	1
ด้านสิ่งแวดล้อม		
1	สถานศึกษา ควรมีห้องเรียนที่เป็นสัดส่วนสำหรับการพัฒนานักเรียนและ มีความพร้อมของสื่ออุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักเรียนเรียนร่วมอย่าง เพียงพอ	7
2	อาคารสถานที่ต้องเอื้อต่อผู้พิการแต่ละประเภท เช่น ถ้าสถานศึกษาใดมี นักเรียนเรียนร่วมบกพร่องทางร่างกาย ควรมีทางลาด สำหรับเก้าอี้ล้อเข็น	6
3	โรงเรียนควรจัดห้องเรียน ได้ะ เก้าอี้ ให้นักเรียนอย่างเพียงพอ	4
4	ห้องเรียนทุกห้องที่นักเรียนเรียนร่วมต้องใช้เรียนต้องมีอุปกรณ์อย่าง เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีพร้อมทั้งเกี่ยวกับความพิการของ นักเรียนเรียนร่วมมากที่สุด	4
5	โรงเรียนควรจัดให้มีห้องฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับนักเรียนร่วม โดยมอบหมายให้กลุ่มสาระวิชาสุขศึกษาและพลานามัยรับผิดชอบ	4
6	ต้องการให้ภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจัดซื้อสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้เพียงพอ	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความถี่
ด้านงบประมาณ		
1	ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดบริการ สื่อการเรียน การสอนและการจัดการกิจกรรมสำหรับการจัดการเรียนร่วม ให้ทั่วถึงกับทุกโรงเรียนทุกสังกัด	7
2	โรงเรียนควรได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง ในการจัดซื้อ สื่อ วัสดุ สำหรับนักเรียนร่วมจากภาครัฐ โดยไม่ควรจำกัด ขอบเขตการใช้งบประมาณกับทางกับทางโรงเรียนและงบประมาณ ที่จัดสรรให้ควรตรงตามความต้องการ	5
3	ภาครัฐควรมีงบประมาณที่จัดสรรกับ โรงเรียน โดยตรง เนื่องจากครูหรือ ผู้ปกครองจะทราบถึงความจำเป็นของนักเรียนพิการ ได้ดี	4
4	ภาครัฐควรมีงบประมาณที่จัดสรรกับ โรงเรียน โดยตรง เนื่องจากครูหรือ ผู้ปกครองจะทราบถึงความจำเป็นของนักเรียนพิการ ได้ดี	3
5	ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับ โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ที่ขอรับงบประมาณตาม โครงการทั้ง โครงการระยะสั้นและระยะยาวที่ได้รับ ความเห็นชอบด้วยหลักการด้านผลประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับเป็นสำคัญ	2
6	เขตพื้นที่การศึกษาควรเป็นองค์กรหนึ่งจัดสรรงบประมาณสำหรับนักเรียน เรียนร่วม โดยตรงและเป็นงบประมาณที่มีให้ นอกเหนือจากศึกษาพิเศษ	2
7	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนด้านการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของตนเพื่อ การจัดการเรียนร่วม	2
8	ภาครัฐและเอกชนควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดการเรียนร่วม ให้ทั่วถึงและครอบคลุมตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ตลอดจนครูผู้สอนเพราะปัจจุบันผู้ที่เข้าอบรมต้องออกค่าใช้จ่าย ทั้งหมดทำให้ครูผู้สอน ไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้	2

จากตารางที่ 16 แสดงถึงข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณของผู้บริหาร โรงเรียนจัดการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานียะลา และสตูล ผลปรากฏดังนี้

1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาโรงเรียน ควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนตามกลุ่มสาระบุคลากรที่เกี่ยวข้องของทุกคน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม มีความถี่มากที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและโรงเรียนควรมีผู้รับผิดชอบการเรียนร่วม โดยตรงและมีคำตอบแบบเล็กๆ น้อยๆ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

2) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัศึกษามีปัญหาโรงเรียน และหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดการอบรมให้ความรู้พื้นฐานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมทุกระดับเกี่ยวเรื่องการจัดกิจกรรม การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคล มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ บุคลากรในสถานศึกษาทั้งหมด จะต้องได้รับการอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจกับเด็กเรียนร่วมได้ถูกทางและตรงจุดมากกว่าในปัจจุบัน

3) ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา สถานศึกษาควรมี ห้องเรียนที่เป็นสัดส่วนสำหรับการพัฒนานักเรียนที่มีความพร้อมของสื่ออุปกรณ์เครื่องมือสำหรับนักเรียนเรียนร่วมอย่างเพียงพอ มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคืออาคารสถานที่ต้องเอื้อต่อผู้พิการแต่ละประเภท เช่น ถ้าสถานศึกษาใดมีนักเรียนร่วมบกพร่องทางร่างกาย ควรมีทางลาดสำหรับเก้าอี้ล้อเข็น

4) ด้านงบประมาณ โรงเรียนจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาภาครัฐควร จัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดบริการสื่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมสำหรับการจัดการเรียนร่วมให้ทั่วถึงกับทุกโรงเรียน ทุกสังกัด มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนควรได้รับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และต่อเนื่องในการจัดซื้อ สื่อ วัสดุสำหรับนักเรียนเรียนร่วม โดยไม่ควรจำกัดขอบเขตการใช้งบประมาณกับทางโรงเรียนและควรจัดสรรให้ตรงตามความต้องการ